

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II

PSYCHOLOGY

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

1. (Signature)

(In figures as in Admit Card)

(Name)

Seat No.

2. (Signature)

(In words)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

SEP - 13221

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 44

Number of Questions in this Booklet : 100

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry **two** marks. All questions of Paper II will be compulsory.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटांतच पर्यवेक्षकांना परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

SEP - 13221/II—A

SEP - 13221/II—A

PSYCHOLOGY**Paper II****मानसशास्त्र****प्रश्नपत्रिका II****Time Allowed : 2 Hours]****[Maximum Marks : 200****Note :** This Question Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions.Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. According to Tolman, types of learning are :	1. टॉलमननुसार, अध्ययनाचे हे प्रकार आहेत :
(A) Place and observation learning	(A) स्थानाध्ययन आणि निरीक्षणात्म अध्ययन
(B) Place and response learning	(B) स्थानाध्ययन आणि अनुक्रिया अध्ययन
(C) Observational and cognitive learning	(C) निरीक्षणात्मक अध्ययन आणि बोधात्मक अध्ययन
(D) Sign and solution learning	(D) संकेत अध्ययन आणि निरसनात्मक अध्ययन
2. Which one of the following is <i>true</i> for factor analysis ?	2. घटक विश्लेषणासाठी खालीलपैकी कोणते सत्य आहे ?
(A) It requires correlations among variables as identify matrix	(A) परिवर्तकामध्ये सहसंबंध आयडेंटिटी सारणी असणे आवश्यक आहे
(B) Varimax is used for factor extraction	(B) वॅरीमॅक्सचा वापर घटक निष्कर्षासाठी केला जातो
(C) Promax is oblique method	(C) प्रोमॅक्स तिर्यक पद्धत आहे
(D) SEM-CFA can not be used in hypothesis testing	(D) एस ई एम - सी एफ ए मध्ये अभ्युपगम चाचणीमध्ये वापरली जाऊ शकत नाही

SEP - 13221/II—A

3. Item response theory is based on the following assumptions :

I : Unidimensional nature of the test.

II : Varying ability level of respondents.

Codes :

- (A) I only
 (B) II only
 (C) I and II both
 (D) Neither I nor II
4. Which two sub-tests of differential aptitude test (DAT) contribute to the index of scholastic aptitude ?

- (1) Verbal Reasoning
 (2) Perceptual speed and accuracy
 (3) Numerical reasoning
 (4) Language usage

Codes :

- (A) Only (1) and (4)
 (B) Only (2) and (4)
 (C) Only (1) and (3)
 (D) Only (2) and (3)

3. विधान अनुक्रिया सिद्धांत या गृहीतकावर आधारित आहे :

I. चाचणीचे एकसंध स्वरूप.

II. प्रतिसादकांची बदलत जाणारी क्षमता पातळी.

संकेतांक :

- (A) फक्त I
 (B) फक्त II
 (C) I आणि II दोन्हीही
 (D) I आणि II यापैकी एक ही नाही

4. डी ए टी चाचणीच्या कोणत्या उपचाचण्या शैक्षणिक अभिक्षमता निर्देशांक काढण्यास मदत करतात ?

- (1) शाब्दिक तार्किकक्षमता
 (2) पर्सपेक्टिव्हल स्पीड आणि अॅक्युरसी
 (3) आंकिक तार्किकक्षमता
 (4) भाषा उपयोग

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (4) फक्त
 (B) (2) आणि (4) फक्त
 (C) (1) आणि (3) फक्त
 (D) (2) आणि (3) फक्त

SEP - 13221/II—A

5. Match the following Reasons (List-I) with Descriptions (List-II) :

List I**(Reasons)**

- (P) Encoding failure
(Q) Decay or disuse
(R) Proactive interference
(S) Retroactive interference

List II**(Descriptions)**

- (1) Newer information interferes with the retrieval of older information
(2) Older information already in memory interferes with the learning of newer information
(3) The information is not attended to
(4) Information that is not accessed from storage system over time

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (1) (2) (3) (4)
(B) (3) (4) (2) (1)
(C) (4) (3) (1) (2)
(D) (2) (1) (4) (3)

5. यादी I (तर्क) आणि यादी II (वर्णन) यामधील जोड्या लावा व पुढील संकेतांकाच्या आधारे उत्तर द्या :

यादी I**(तर्क)**

- (P) संकेतन अपयश
(Q) न्हास/गैरवापर
(R) उत्तरलक्षी निरोधन
(S) पूर्वलक्षी निरोधन

यादी II**(वर्णन)**

- (1) नवीन माहिती जुन्या माहितीच्या प्रत्यानयनाला व्यत्यय आणते
(2) जुनी माहिती जी स्मृतीत आहे ती नवीन माहितीच्या अध्ययनाला व्यत्यय आणतात
(3) माहिती प्राप्त होत नाही
(4) माहिती जी साठवण व्यवस्थेत असते ती प्राप्त करता येत नाही

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (1) (2) (3) (4)
(B) (3) (4) (2) (1)
(C) (4) (3) (1) (2)
(D) (2) (1) (4) (3)

SEP - 13221/II—A

6. Information enters into short-term memory through a process is known as (A) Recency effect (B) Primacy effect (C) Selective attention (D) Repetition 7. Long-term potentiation is mainly mediated by : (A) Acetylcholine (B) Serotonin (C) Dopamine (D) Glutamate 8. Which of the following are <i>true</i> of the Mayer-Salovey-Caruso Emotional Intelligence Test (MSCEIT)? (1) It consists of eight tasks, including two tasks for each branch of the EI model (2) MSCEIT correlates moderately with verbal intelligence (3) MSCEIT correlates highly with Big-Five personality dimensions of Openness and Agreeableness (4) It is based on traits model of EI and can be measured by Likert-scale Codes : (A) (1) only (B) (1) and (2) only (C) (2) and (4) only (D) (1), (2) and (3) only	6. माहिती ही जेव्हा अल्पकालीन स्मृतीमध्ये ज्या प्रक्रियेद्वारे प्रवेश करते त्यास असे म्हटले जाते. (A) आरंभ परिणाम (B) अंत परिणाम (C) निवडक अवधान (D) पुनरावृत्ती 7. लंबकालीन विभव ह्यामुळे शक्य होते : (A) एसेटिलकोलीन (B) सेरोटोनिन (C) डोपामीन (D) ग्लूटामेट 8. मेयर-सालोव्ही-कारूसो भावनिक बुद्धीमत्ता चाचणी (एमएससीईआयटी) तील खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ? (1) त्यात एकूण आठ कार्यांचा समावेश आहे, ईआय (EI) प्रारूपानी प्रत्येक शाखेसाठी दोन कार्यांचा समावेश आहे (2) शाब्दिक बुद्धीमत्तेबरोबर एम एस सी ई आय टी (MSCEIT) चा माफक प्रमाणात सहसंबंध आहे (3) पंचघटक व्यक्तिमत्त्व परिमितीच्या अनुभवाचा मुक्त स्वीकार आणि सहमतीदर्शकतेचा एम एस सी ई आय टी (MSCEIT) चा उच्च प्रमाणात सहसंबंध आहे (4) ईआयच्या (EI) गुणविशेष प्रारूपावर हे अवलंबून आहे आणि लायकर्ट-मापनीद्वारे त्याचे मापन होते संकेतांक : (A) फक्त (1) (B) फक्त (1) आणि (2) (C) फक्त (2) आणि (4) (D) फक्त (1), (2) आणि (3)

SEP - 13221/II—A

9. Relieving traumatic emotional experiences by performing some physical activities is called as :

- (A) Compromise formation
- (B) Counter-transference
- (C) Catharsis
- (D) Cathexes

10. Which of the following are the types of randomness by Boden ?

- (1) A-randomness : absence of order
- (2) E-randomness : lack of explanation or cause
- (3) R-randomness : lack of any order relative to some specific consideration which does not imply indeterminism

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (1), (2) and (3)
- (C) (1) and (3) only
- (D) (1) only

9. काही शारीरिक कृतींचे कार्य करून आघातजन्य भावनिक अनुभव जगण्यासाठी पुन्हा उपयोगात आणण्याच्या प्रक्रियेला असे म्हणतात.

- (A) तडजोडी घडण
- (B) प्रतिभावांतरण
- (C) भावविरेचन
- (D) भावकेंद्रण

10. बोडनच्या मतानुसार खालीलपैकी कोणता प्रकार हा अनियततेचा आहे ?

- (1) A-अनियतता : क्रमाची अनुपस्थिती
- (2) E-अनियतता : कारण किंवा स्पष्टीकरणाची कमतरता
- (3) R-अनियतता : काही विशिष्ट विचारातील सापेक्षतः कोणत्याही क्रमाची कमतरता की जी अनियतिवाद सुचवित नाही

संकेतांक :

- (A) फक्त (1) आणि (2)
- (B) (1), (2) आणि (3)
- (C) फक्त (1) आणि (3)
- (D) फक्त (1)

SEP - 13221/II—A

11. Which of the following is a <i>correct</i> statement about needs and wants ? (A) needs trigger drives, and wants trigger incentives (B) needs trigger incentives, and wants trigger drives (C) needs trigger rewards, and wants trigger punishment (D) needs trigger satisfaction, and wants trigger desire	11. खालीलपैकी कोणते विधान गरज आणि प्रचोदनेशी संबंधित बरोबर आहे ? (A) गरजा प्रचोदनेला चालना देतात, आणि प्रचोदना प्रलोभनाला चालना देतात (B) गरजा प्रलोभनाला चालना देतात, आणि प्रचोदना गरजेला चालना देतात (C) गरजा पारितोषिकांना चालना देतात, आणि प्रचोदना शिक्षेला चालना देतात (D) गरजा समाधानास चालना देतात, आणि प्रचोदना इच्छेला चालना देतात
12. Ramesh was not interested to join a party but due to peer pressure he went there with unwillingness, his emotional discomfort in psychological terms can be conceptualized as (A) Unhappy due to peer pressure (B) Cognitive dissonance (C) Emotional instability (D) Conflict resolution	12. रमेशला पार्टीला जाण्याची अजिबात इच्छा नव्हती पण गटातील इतरांच्या दबावामुळे तो नाखुशीने गेला, त्याच्या भावनिक असंतोषाला आपण असे संबोधू : (A) दबावामुळे दुःखी (B) विसंवादी बोध (C) भावनिक अस्थिरता (D) संघर्ष विभेदन
13. The Towers of Hanoi problem can be best solved by using which of the problem-solving methods ? (A) Working Backward (B) Means–Ends analysis (C) Generate-and-Test Technique (D) Backtracking	13. कोणत्या समस्या निराकरण पद्धतीचा उत्तम उपयोग करून हानोईच्या शिखर समस्येचे निराकरण करता येते ? (A) प्रतिगामी काम (B) साध्य-साधन विश्लेषण (C) निर्माण आणि चाचणी तंत्र (D) बॅकट्रॅकिंग

SEP - 13221/II—A

14. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below :

List I**(Type of Phobia)**

- (P) Acrophobia
 (Q) Agoraphobia
 (R) Claustrophobia
 (S) Hemophobia

List II**(Description)**

- (1) Fear of confined spaces
 (2) Fear of heights
 (3) Fear of blood
 (4) Fear of public spaces and crowds

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
 (A) (2) (4) (1) (3)
 (B) (1) (2) (3) (4)
 (C) (4) (3) (2) (1)
 (D) (3) (1) (4) (2)

14. यादी I आणि यादी II यामधील जोड्या लावा. खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या उपयोग करून अचूक उत्तराची निवड करा :

यादी I**(भयगंडाचा प्रकार)**

- (P) एक्रोफोबिया
 (Q) अँगोराफोबिया
 (R) क्लॉस्ट्रोफोबिया
 (S) हेमोफोबिया

यादी II**(वर्णन)**

- (1) बंद ठिकाणांचे भय
 (2) उंचीचे भय
 (3) रक्ताचे भय
 (4) गर्दीच्या जागांचे भय

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
 (A) (2) (4) (1) (3)
 (B) (1) (2) (3) (4)
 (C) (4) (3) (2) (1)
 (D) (3) (1) (4) (2)

SEP - 13221/II—A

15. 'Mandalas' according to Jung's theory represents :
- (A) Synthesis of opposites within the psyche
- (B) Synthesis of similarities within the psyche
- (C) Transcendence of collective experiences
- (D) Analysis of dreams
16. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below :

List I**(Dissociative disorder)**

- (P) Fugue
- (Q) Amnesia
- (R) Depersonalization
- (S) Derealization

List II**(Description)**

- (1) Thoughts and feelings seem unreal
- (2) Amnesia for personal identity
- (3) Surroundings seem unreal
- (4) Memory deficit

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (1) (2) (3) (4)
- (B) (3) (1) (4) (2)
- (C) (4) (3) (2) (1)
- (D) (2) (4) (1) (3)

15. युंगच्या सिद्धांतानुसार 'मंडेलाज्' प्रतीक हे याचा अर्थ दर्शविते :
- (A) मानवी मनातील विरुद्ध गोष्टींचे संश्लेषण
- (B) मानवी मनातील समानता गोष्टींचे संश्लेषण
- (C) सामूहिक अनुभवांचे अलौकिकत्व
- (D) स्वप्नांचे विश्लेषण
16. यादी I आणि यादी II यामधील जोड्या लावा. खाली दिलेल्या संकेताचा उपयोग करून अचूक उत्तराची निवड करा :

यादी I**(वियोजन विकृती)**

- (P) फ्यूग
- (Q) एम्नीझिया
- (R) डीपर्सनलायझेशन
- (S) डीरिअलायझेशन

यादी II**(वर्णन)**

- (1) विचार व भावना खोट्या भासतात
- (2) स्वचा विसर पडतो
- (3) भोवताल खोटा भासतो
- (4) विस्मृती होते

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (1) (2) (3) (4)
- (B) (3) (1) (4) (2)
- (C) (4) (3) (2) (1)
- (D) (2) (4) (1) (3)

SEP - 13221/II—A

17. UDID is (A) Unique Disability ID (B) Name of an organization (C) Represents Intellectual Disability (D) Unique Disorder Identification Device 18. Minorities and Racial are often put into the by conflict theorists. (A) Split Labour class (B) Primary labour class (C) Territory labour class (D) Labour class 19. Socratic style in rational emotive behaviour therapy uses : (A) Imagery to deal with fear (B) Philosophy to deal with anger (C) Questions to promote reasoning (D) Deep breathing to promote confidence 20. Which of the following best describes the concept of resilience given by Riff and Singer ? (A) Maintenance, recovery or improvement in mental or physical health (B) The dangers of blaming the victim (C) Sources of resilience in children (D) Cognitive and emotional self-regulation skills	17. युडीआयडी म्हणजे (A) विलक्षण अक्षमता आयडी (B) संघटनेचे नाव (C) बौद्धिक अक्षमतेचे प्रतिनिधित्व (D) विलक्षण अक्षमता तादात्मीकरण निशाणी 18. संघर्ष सिद्धांतकारांनी अल्पसंख्यांक आणि वांशिकांना नेहमी या वर्गात ठेवले. (A) विभाजित कामगार वर्ग (B) प्राथमिक कामगार वर्ग (C) प्रदेश कामगार वर्ग (D) कामगार वर्ग 19. रॅशनल इमोटिव्ह वार्तनिक उपचारात सॉक्रेटिक शैली ह्याचा वापर करते : (A) भीती हाताळण्यासाठी प्रतिमासृष्टी (B) संताप हाताळण्यासाठी तत्त्वज्ञान (C) युक्तिवाद वाढवण्याकरता प्रश्न (D) आत्मविश्वास वाढवण्याकरता दीर्घ श्वसन 20. रिफ आणि सिंगर यांनी दिलेल्या स्थितिस्थापकत्वाच्या संकल्पनेनुसार खालीलपैकी कोणत्या उत्तम गोष्टीचे वर्णन आहे ? (A) देखभाल, पुनर्प्राप्ती किंवा मानसिक व शारीरिक आरोग्यातील सुधारणा (B) बळीदोषारोपाची संकटे किंवा धोके (C) बालकामधील स्थितिस्थापकत्वाची साधने (D) बोधात्मक आणि भावनिक स्व-नियमन कौशल्य

SEP - 13221/II—A

21. Maslow's concept of Meta-Motivation is very much similar to the concept of : (A) Siddhi (B) Bhakti (C) Nishkama karma (D) Moksha	21. मॅस्लो यांची अधि-प्रेरणा संकल्पना ही खूपच साम्य असणारी संकल्पना आहे : (A) सिद्धी (B) भक्ती (C) निष्काम कर्म (D) मोक्ष
22. The sacred books of Buddhism are called : (A) Tirratnas (B) Angas (C) Jatakas (D) Tripitakas	22. बौद्ध धर्माच्या पवित्र ग्रंथाचे नांवास म्हणतात : (A) त्रिरत्न (B) अंगस (C) जातक (D) त्रिपिटक
23. Matching of subjects in research design could be a failure except in situation : (A) When matching is performed with randomization (B) Equal distribution of males and females in different treatment conditions (C) Repeated measures design (D) Matching variable having substantial correlation with the DV	23. संशोधन आराखड्यात प्रयुक्तांचे अनुरूपीकरण करणे या परिस्थितीत निष्फळ ठरू शकते. (A) यादृच्छिकीकरणाच्या बरोबर अनुरूपीकरण केले जाते (B) स्त्री आणि पुरुष प्रयुक्तांची वेगवेगळ्या गटात समान विभागणी (C) पुनरावृत्ती मापन आराखडा (D) अनुरूपीकृत परिवर्तकाचा अवलंबित परिवर्तकाशी पुरेसा सहसंबंध असतो

SEP - 13221/II—A

24. Which of the following statements is/are true about the criterion referenced test ?

(I) It makes the comparative evaluation of individual's performance with the predetermined standard.

(II) It compares individual's performance with normative performance.

(A) (I) only

(B) (II) only

(C) Both (I) and (II)

(D) Neither (I) nor (II)

25. In an item analysis which P value will bring maximum differentiation in respondents ?

(A) 0.25

(B) 0.50

(C) 0.75

(D) 0.95

24. खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने हे निकष संदर्भी चाचणीच्या बाबतीत सत्य आहे ?

(I) ती व्यक्तिगत निवर्तनाची पूर्वनिर्धारक मानकांसह तुलनात्मक मूल्यमापन करतात.

(II) ती वैयक्तिक निवर्तनाची प्रमाणित निवर्तनाशी तुलना करतात.

(A) (I) फक्त

(B) (II) फक्त

(C) (I) आणि (II) दोन्ही

(D) (I) आणि (II) दोन्ही ही नाही

25. विधान विश्लेषण करतांना कोणते P (पी) मूल्ये उत्तर देणाऱ्यांमध्ये उच्चतम भेदन करते ?

(A) 0.25

(B) 0.50

(C) 0.75

(D) 0.95

SEP - 13221/II—A

26. Which of the alternatives is *correct* for the following “Assertion and Reasoning statements” ?

Assertion (A) : Some of the standard scores are positive and some are negative.

Reason (R) : Standard scores are usually transformed into linear form with a new mean and SD values of convenience.

Codes :

- (A) (A) is true and (R) is also true, but (R) is not the correct reason of (A)
- (B) (A) is true and (R) is also true, and (R) is the correct reason of (A)
- (C) (A) is false and (R) is true
- (D) (A) is true and (R) is false
27. In Hermann Ebbinghaus’s classic study on memory and forgetting in which time span after learning the lists does most forgetting happen ?
- (A) Immediately after learning
- (B) After one hour
- (C) After five hours
- (D) After nine hours

26. विधान (A) आणि कारण (R) या विधानासंदर्भात खालीलपैकी काय बरोबर आहे ?

विधान (A) : काही स्टॅन्डर्ड प्राप्तांक धन तर काही ऋण असतात.

कारण (R) : बहुतेक वेळेस स्टॅन्डर्ड प्राप्तांक हे सोयीनुसार नवीन मध्यमान व प्रमाण विचलन धरून रेखीय पद्धतीने पुनर्रचित करतात.

संकेतांक :

- (A) (A) सत्य आहे आणि (R) सुद्धा सत्य आहे परंतु (R) हे (A) चे बरोबर कारण नाही
- (B) (A) सत्य आहे आणि (R) सुद्धा सत्य आहे आणि (R) हे (A) चे बरोबर कारण आहे
- (C) (A) असत्य आहे आणि (R) सत्य आहे
- (D) (A) सत्य आहे आणि (R) असत्य आहे
27. हर्मन एबींगहॉसच्या स्मृती व विस्मरणाच्या अभिजात अभ्यासाप्रमाणे किती कालावधीनंतर अध्ययन याद्यांचे बऱ्याच प्रमाणात विस्मरण घडते ?
- (A) अध्ययनानंतर तात्काळ
- (B) एका तासानंतर
- (C) पाच तासानंतर
- (D) नऊ तासानंतर

SEP - 13221/II—A

28. memory includes what people can do or demonstrate, whereas memory is about what people know and can report.

- (A) Non-declarative; Declarative
- (B) Declarative, Non-declarative
- (C) Semantic; Procedural
- (D) Episodic; Semantic

29. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below :

List I
(Syndrome)

- (P) Frontal amotivation
- (Q) Parkinson's disease
- (R) Left motor cortical stroke
- (S) Limbic and subcortical malfunction

List II
(Emotional expression)

- (1) No spontaneous smile
- (2) No wilful social smile
- (3) Masklike face
- (4) Indifference and apathy

Codes :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(3)	(2)
(B)	(3)	(2)	(1)
(C)	(2)	(1)	(4)
(D)	(1)	(4)	(3)

28. व्यक्ती काय करू शकते किंवा प्रतिपादन करतात हे या स्मृती अंतर्गत येते. तर स्मृती ही व्यक्तीला काय माहिती आहे आणि काय सांगू शकते याबाबत आहे.

- (A) अनिवेदनात्मक, निवेदनात्मक
- (B) निवेदनात्मक, अनिवेदनात्मक
- (C) अर्थपर, क्रियात्मक
- (D) घटना, अर्थपर

29. यादी I आणि यादी II यामधील जोड्या लावा. खाली दिलेल्या संकेतांकाचा उपयोग करून अचूक उत्तराची निवड करा :

यादी I
(संलक्षण)

- (P) अग्रखंडीय अंतःप्रेरणेचा अभाव
- (Q) पार्किन्सन्स रोग
- (R) डाव्या कारक प्रमस्तिष्काचा आघात
- (S) किनारी व अधोबाह्यक अपकार्य

यादी II
(भावनिक अभिव्यक्ती)

- (1) सहज स्मिताचा अभाव
- (2) ऐच्छिक सामाजिक स्मिताचा अभाव
- (3) मुखवट्यासम चेहरा
- (4) तटस्थता व उदासीनता

संकेतांक :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(3)	(2)
(B)	(3)	(2)	(1)
(C)	(2)	(1)	(4)
(D)	(1)	(4)	(3)

SEP - 13221/II—A

30. Match List I (Schedule) with List II (Effect) and select the *correct* answer using codes given below :

List I
(Schedule)

- (P) Fixed ratio
(Q) Variable ratio
(R) Fixed interval
(S) Variable interval

List II
(Effect)

- (1) Response rate is slow but regular
(2) Response rate is fast and regular
(3) Response rate is regular and high
(4) Response rate drop first but increase near end

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (3) (1) (2) (4)
(B) (2) (3) (4) (1)
(C) (1) (2) (3) (4)
(D) (4) (1) (2) (3)

30. यादी I (अनुसूची) व यादी II (परिणाम) जुळवून खाली दिलेल्या संकेतांकातील उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा :

यादी I
(अनुसूची)

- (P) स्थिर गुणोत्तर
(Q) परिवर्त्य गुणोत्तर
(R) स्थिर कालांतरी
(S) परिवर्त्य कालांतरी

यादी II
(परिणाम)

- (1) प्रतिक्रिया दर संथ आणि नियमित असतो
(2) प्रतिक्रिया दर जलद आणि नियमित असतो
(3) प्रतिक्रिया दर नियमित आणि उच्च असतो
(4) प्रतिक्रिया दर सुरुवातीला घसरतो परंतु संपताना वाढतो

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (3) (1) (2) (4)
(B) (2) (3) (4) (1)
(C) (1) (2) (3) (4)
(D) (4) (1) (2) (3)

SEP - 13221/II—A

31. Match List I with List II and give your answer using the codes given below :

List I**(Index)**

- (P) Verbal Comprehension index
(Q) Working memory index
(R) Perceptual organization index
(S) Processing speed index

List II**(Subtest)**

- (1) Picture completion
(2) Digit Span
(3) Information
(4) Symbol Search

Codes :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(2)	(4)	(3) (1)
(B)	(2)	(4)	(1) (3)
(C)	(1)	(4)	(3) (2)
(D)	(3)	(2)	(1) (4)

32. Acquiring new behaviour by observing other is known as :

- (A) Modelling
(B) Vicarious learning
(C) Imagined representation
(D) External reinforcement

31. यादी I आणि यादी II च्या जोड्या लावा. खाली दिलेल्या संकेतांकाचा उपयोग करून उत्तर द्या :

यादी I**(निर्देशांक)**

- (P) शाब्दिक अवलोकन निर्देशांक
(Q) कामचलाऊ स्मृती निर्देशांक
(R) संवेदन संघटन निर्देशांक
(S) प्रक्रिया गती निर्देशांक

यादी II**(उपचाचणी)**

- (1) चित्र पूर्ती
(2) अंक कालावधी
(3) माहिती
(4) प्रतीक शोध

संकेतांक :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(2)	(4)	(3) (1)
(B)	(2)	(4)	(1) (3)
(C)	(1)	(4)	(3) (2)
(D)	(3)	(2)	(1) (4)

32. इतरांचे निरीक्षण करून नवीन वर्तन संपादन करणे म्हणजे

- (A) प्रतिरूप अनुसरण
(B) प्रतिस्थापित अध्ययन
(C) प्रतिमाविषयक प्रतिनिधित्व
(D) बाह्य प्रबलीकरण

SEP - 13221/II—A

33. A person believes that she needs to keep working at her failing business because she has spent all her fortune and time on it. Which of the following describes her thinking ? (A) Illusory correlation (B) Sunk-cost fallacy (C) Affective disillusionment (D) Rationality illusion 34. "Intrinsic motivation theory" was developed by : (A) Sigmund Freud (B) Mark and Ervin (C) Dollard (D) Harlow 35. Full form of PWD is (A) Persons with Disabilities (B) Person with Disability (C) People with Disability (D) Pupil with Disabilities 36. The following is <i>not</i> an impulse control disorder : (A) Trichotillomania (B) Kleptomania (C) Enuresis (D) Pyromania	33. तिने तिच्या अपयश आलेल्या उद्योगात कार्यरत होण्याची गरज आहे असा एक व्यक्ती विचार करते कारण तिने तिचा सर्व वेळ आणि भविष्य त्यावर खर्च केला आहे. खालीलपैकी कोणता विचार तिचे वर्णन करते ? (A) भासमान सहसंबंध (B) बुडित-किंमत तर्कदोष (C) भावात्मक भ्रमनिरास (D) तार्किक भ्रम 34. याने अंतःस्थ प्रेरणा सिद्धांत विकसित केला : (A) सिगमंड फ्राईड (B) मार्क आणि एरविन (C) डोलार्ड (D) हार्लो 35. PWD चे पूर्ण रूप काय ? (A) परसनस् विथ डिसऑबिलिटीस् (B) परसन विथ डिसऑबिलिटी (C) पिपल विथ डिसऑबिलिटी (D) प्युपील विथ डिसऑबिलिटीस् 36. खालील विकृती ही आवेग नियंत्रण विकृती नाही : (A) ट्रिचोटिलोमेनिया/केशोच्छेदी उन्माद (B) क्लेप्टोमेनिया/चौर्यकामुकता (C) एन्युरेसिस/असंयत मूत्रविकृती (D) पायरोमेनिया/दहनोन्माद

SEP - 13221/II—A

37. How many people are suffering from significant problems at national level that diminish the quality of their lives is indicated by :

- (A) Happiness Index
- (B) Depression Index
- (C) Aggression Index
- (D) Misery Index

38. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below :

List I

- (P) Karl Lashley
- (Q) J. B. Watson
- (R) McDougal
- (S) Tolman

List II

- (1) Instincts
- (2) Memory and brain
- (3) Purposeful and goal directed
- (4) Behaviourism

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (1) (2) (3) (4)
- (B) (2) (4) (1) (3)
- (C) (4) (3) (2) (1)
- (D) (3) (1) (4) (2)

37. राष्ट्रीय स्तरावरील अर्थपूर्ण समस्यापासून किती लोक दुःख अनुभवतात की ज्यामुळे जगण्याची गुणवत्ता कमी होते, हे दर्शविते.

- (A) सुख निर्देशांक
- (B) अवसाद निर्देशांक
- (C) आक्रमकता निर्देशांक
- (D) दुःख निर्देशांक

38. यादी I आणि यादी II यांची जुळणी करा. पुढील संकेतांकाचा वापर करून योग्य उत्तर द्या :

यादी I

- (P) कार्ल लॅशले
- (Q) जे. बी. वॅटसन
- (R) मॅकडूगल
- (S) टॉलमन

यादी II

- (1) सहजप्रवृत्ती
- (2) स्मृती आणि मेंदू
- (3) हेतुपूर्वक आणि उद्दिष्टाधिष्ठीत
- (4) वर्तनवाद

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (1) (2) (3) (4)
- (B) (2) (4) (1) (3)
- (C) (4) (3) (2) (1)
- (D) (3) (1) (4) (2)

SEP - 13221/II—A

39. Match List I with List II and give your answer using the codes given below :

List I**(Grounded Theory)**

- (P) Wuest's Approach
- (Q) Glaser's Classical Approach
- (R) Straussian Approach
- (S) Charmaz's Approach

List II**(Characteristic)**

- (1) Substantive and Theoretical coding
- (2) Postcolonial criticism
- (3) Constructivism than discovery
- (4) Feministic approach for Nursing
- (5) Open, Axial and Theoretical coding

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (1) (3) (5) (2)
- (B) (4) (1) (5) (3)
- (C) (5) (2) (4) (3)
- (D) (3) (5) (2) (1)

39. यादी I (पार्श्वभूमित्व सिद्धांत) व यादी II (वैशिष्ट्ये) यांची जुळवणी करून संकेतांकाचा वापर करून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I**(पार्श्वभूमित्व सिद्धांत)**

- (P) वुईस्टचा दृष्टिकोन
- (Q) ग्लॅसरचा अभिजात दृष्टिकोन
- (R) स्ट्रॉसीयन दृष्टिकोन
- (S) चारमाझचा दृष्टिकोन

यादी II**(वैशिष्ट्ये)**

- (1) मूलभूत आणि सैद्धांतिक संकेत
- (2) टिकेचा उत्तर वसाहतवाद
- (3) शोधापेक्षा रचनात्मकवाद
- (4) सुश्रूततेचा स्त्रीवादी दृष्टिकोन
- (5) खुले, अक्षीय आणि सैद्धांतिक संकेत

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (1) (3) (5) (2)
- (B) (4) (1) (5) (3)
- (C) (5) (2) (4) (3)
- (D) (3) (5) (2) (1)

SEP - 13221/II—A

40. Test-retest reliability implies that the test is administered on :

- (A) The same sample with a reasonable time gap
- (B) Two different samples with a time gap
- (C) Two different samples without a time gap
- (D) The same sample without a time gap

41. What is/are *true* about the performance type of psychological test ?

- I. Basically, it is a measure of motor coordination.
- II. It is a measure of cognitive performance.
- (A) I only
- (B) II only
- (C) I and II both
- (D) Neither I nor II

40. चाचणी-पुनर्चाचणी विश्वसनीयता गृहीत धरते की ती चाचणी :

- (A) त्याच नमुन्यावर, पुरेशा कालानंतर दिली गेली आहे
- (B) दोन निराळ्या नमुन्यांवर कालांतराने दिली आहे
- (C) दोन निराळ्या नमुन्यांवर कालांतराविना दिली आहे
- (D) त्याच नमुन्यावर, कालांतराविना दिली आहे

41. मानसशास्त्रीय कृती चाचण्यांच्या बाबतीत कोणती वाक्ये खरी आहेत ?

- I. ह्या चाचण्या मूलतः कारक समन्वयाचे मापन करतात.
- II. ह्या चाचण्या बोधनिक कृतीचे मापन करतात.
- (A) फक्त I
- (B) फक्त II
- (C) दोन्हीही I आणि II
- (D) I आणि II दोन्हीही नाही

SEP - 13221/II—A

42. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below :

List I**(Cerebrovascular disorder)**

- (P) Ischemia
(Q) Infarction
(R) Hemorrhage
(S) Aneurism

List II**(Description)**

- (1) Rupture of blood vessel leading to hematoma
(2) Weak artery wall leading to ballooning
(3) Transient insufficient blood supply
(4) Occlusion in blood flow leading to necrosis

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (1) (3) (4)
(B) (3) (4) (1) (2)
(C) (4) (2) (1) (3)
(D) (1) (3) (2) (4)

42. यादी I आणि यादी II यामधील जोड्या लावा व पुढील संकेतांकाच्या आधारे उत्तर द्या :

यादी I**(प्रमस्तिष्क रक्तवाहिनी विकृती)**

- (P) इस्केमिया
(Q) इन्फार्क्शन
(R) हेमोरेज
(S) ॲन्युरिझ्म

यादी II**(वर्णन)**

- (1) रक्तवाहिनीच छेद व हेमाटोमा
(2) रक्तवाहिनी अक्षमतेमुळे फुगवटा
(3) क्षणिक अपुरा रक्तपुरवठा
(4) रक्ताभिसरणात अडथळा आल्यामुळे उतिनाश

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (1) (3) (4)
(B) (3) (4) (1) (2)
(C) (4) (2) (1) (3)
(D) (1) (3) (2) (4)

SEP - 13221/II—A

43. Which form of learning is not immediately express in an overt response and it occurs without obvious reinforcement ?
- (A) Latent learning
(B) Instrumental learning
(C) Observational learning
(D) Continuous learning
44. Read the following statements that follow and choose the *correct* sequence in which they occur :
In brain imaging using PET :
- (1) Red shows highest activity, followed by yellow, green then blue
(2) Radioactive substance is injected into blood
(3) Highly active brain areas absorb more substance
(4) Positrons emitted by radioactive substance are captured by scanner
- (A) (2) → (3) → (4) → (1)
(B) (3) → (4) → (1) → (2)
(C) (1) → (2) → (4) → (3)
(D) (4) → (1) → (3) → (2)
43. कोणत्या प्रकारचे अध्ययन व्यक्त प्रतिक्रियेला तात्काळ अभिव्यक्त होत नाही पण स्पष्ट प्रबलीकरणाशिवाय घडते ?
- (A) सुप्त अध्ययन
(B) साधनात्मक अध्ययन
(C) निरीक्षणात्मक अध्ययन
(D) निरंतरित अध्ययन
44. खालील चार विधाने वाचा की जे एकमेकाचे अनुसरण करतात आणि ज्याप्रकारे ते घडून येतात त्या अचूक अनुक्रमाची निवड करा :
मेंदू प्रतिमेमध्ये पीईटीचा उपयोग :
- (1) लाल सर्वात जास्त क्रियाशीलता दर्शवितो, त्यापाठोपाठ पिवळा, हिरवा आणि पिवळा, मग निळा रंग सर्वात कमी क्रियाशीलता दर्शवतात
(2) रेडियोॲक्टिव्ह पदार्थ सुईद्वारे रक्तात टोचला जातो
(3) जास्त क्रियाशील असलेल्या मेंदूच्या भागात जास्त पदार्थ शोषून घेतो
(4) रेडिओॲक्टिव्ह पदार्थाद्वारे उत्सर्जित पॉझिट्रॉनची स्कॅनरद्वारे नोंद होते
- (A) (2) → (3) → (4) → (1)
(B) (3) → (4) → (1) → (2)
(C) (1) → (2) → (4) → (3)
(D) (4) → (1) → (3) → (2)

SEP - 13221/II—A

45. A very brief memory created in a split-second sight is called

- (A) A double take
- (B) Eidetic imagery
- (C) Short-term memory
- (D) Photographic imagery

46. Following are the statements of Assertion and Reason. Answer them with the help of the following codes :

Assertion (A) : Neurons cannot fire during absolute refractory period

Reason (R) : A neuron can release only one neurotransmitter

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and R is the correct explanation for (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation for (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

45. फार संक्षिप्त स्मृती जी काही सूक्ष्म सेकंदामध्ये दृष्ट्यभास होते त्यास असे म्हटले जाते.

- (A) डबल टेक
- (B) मूर्तीमंत प्रतिमा
- (C) अल्पकालीन स्मृती
- (D) छाया चित्रण प्रतिमा

46. विधान आणि कारण याबाबतीत खाली विधाने दिली आहेत. खालील संकेतांकाच्या आधारे त्याची उत्तरे द्या.

विधान (A) : निरपेक्ष अपरिणम्य कालात चेतापेशी क्रियाशील राहू शकत नाहीत.

कारण (R) : चेतापेशी एकावेळी एकाच चेतापारेषकाचा स्राव करू शकते.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत, परंतु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) हे सत्य आहे, पण (R) हे असत्य आहे
- (D) (A) हे असत्य आहे, पण (R) हे सत्य आहे

SEP - 13221/II—A

47. Which of the following alternatives is true for the statements of Assertion and Reasoning ?

Assertion (A) : In a study, the probability of obtaining an average height greater than 6 feet was assigned the same value for samples of 1000, 100 and 10 men.

Reason (R) : Representativeness heuristic resulting in insensitivity to other aspects of situation to evaluate probability of particular result in a sample.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true, (R) is false
- (D) (A) is false, (R) is true

47. सर्वात खाली दिलेले कोणते विकल्प खाली दिलेले विधान (A) आणि कारण (R) यावर सत्य आहे ?

विधान (A) : एका अभ्यासात, 6 फुटापेक्षा सर्वसाधारण जास्त उंची प्राप्त करण्याच्या संभाव्यतेला 1000, 100 आणि 10 पुरुषांच्या नमुन्यासाठी सारखेच मूल्य नियुक्त केले आहे.

कारण (R) : एका नमुन्यामध्ये विशिष्ट निकालाचे मूल्यमापन करण्यासाठी परिस्थितीच्या इतर घटकांच्या असंवेदनशीलतेमध्ये नवगामी निकालाचे प्रतिनिधित्व आढळून येते.

संकेतांक :

- (A) दोन्हीही (A) आणि (R) सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) दोन्हीही (A) आणि (R) सत्य आहेत परंतु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) हे सत्य आहे, (R) हे असत्य आहे
- (D) (A) हे असत्य आहे, (R) हे सत्य आहे

SEP - 13221/II—A

48. Triadic reciprocal determinism is postulated by : (A) May (B) Bandura (C) Rotter (D) Skinner	48. त्रिकूट पारस्परिक नियतिवाद याने सिद्ध केला : (A) मे (B) बंडुरा (C) रॉटर (D) स्किनर
49. An overoptimistic view and under-estimation of time needed to complete a task is called (A) Procrastination (B) Planning fallacy (C) Over aspiration (D) Optimism bias	49. अती आशावाद व कार्य पूर्तीसाठी लागणाऱ्या वेळाच्या अंदाजाचे अवगणन ह्याला असे संबोधतात : (A) दिरंगाई (B) योजनेतील चूक (C) अति आशावाद (D) आशावादी पक्षपात/कल
50. Which of the following is “inferential processes that expand knowledge in the face of uncertainty ?” (A) Induction (B) Deduction (C) Ideation (D) Creativity	50. अनिश्चिततेप्रसंगी खालीलपैकी कोणती अनुमानित प्रक्रिया ज्ञान वाढविते ? (A) प्रवर्तन (B) निगमन (C) कल्पनाशक्ती (D) सर्जनशिलता
51. Who among the following is considered as a founder of social psychology ? (A) Carl Jung (B) William Wundt (C) Alfred Adler (D) Kurt Lewin	51. खालीलपैकी कोणाला सामाजिक मानसशास्त्राचा पिता असण्याचे श्रेय दिले जाते ? (A) कार्ल युंग (B) विल्यम वून्डट (C) ऍल्फ्रेड ऍडलर (D) कर्ट लीवीन

SEP - 13221/II—A

52. Adler and Horney all disagreed with Freud over his emphasis on the importance of : (A) Sex and aggression (B) Unconscious motivation (C) Psychosexual stages (D) Cultural influences	52. अँडलर आणल हार्ने हे फ्राईडने वलशेड डर दललेल्या डहत्वाच्या घटकाबाबत संपूर्णतः असहडत आहेत : (A) ललंग आणल आक्रमकता (B) अबोध डेरण (C) डनोलैंगल अवस्था (D) सांस्कृतलक डुरभाव
53. Which condition causes a general loss of knowledge for all concepts ? (A) Semantic impairment (B) Semantic dementia (C) Conceptual dementia (D) Monoamine deterioration	53. सर्व संकल्पनाकरलत सर्वसाधारण ज्ञानाच्या नुकसानीसाठी कोणती अट कारणीभूत ठरते ? (A) अर्थडर ऱ्हास (B) अर्थडर अवडनस्कता (C) संकल्पनात्मक अवडनस्कता (D) डोनोअडार्न ऱ्हास
54. Recurrent periods of prolonged sleep with intervening normal sleep, apathy, irritability, confusion, delusion, hallucinations, and memory difficulties is called : (A) Stockholm syndrome (B) Folie à deux (C) Klein Levine syndrome (D) Turner syndrome	54. वारंवार आढलणारे डुरदीर्घ झोडेचे कालावधी त्याडध्ये डुरसामान्य नलद्रा, उदासीनता, चलडचलडेडणा, गोंधळून जाणे, डुरड, डुरास व स्डृतलडुरंश ह्याला असे संबोधतात : (A) स्टॉकहोड संलक्षण (B) डुली आ ड (C) क्लाइन लव्हीन संलक्षण (D) टर्नर संलक्षण

SEP - 13221/II—A

55. The innate or fixed by inheritance tendencies to perform relatively specific sequences of behaviour is known as : (A) Instinct (B) Drive (C) Arousal (D) Incentives	55. उपजत किंवा आनुवंशिक निश्चित प्रवृत्ती ही सापेक्षतः वर्तनाच्या विशिष्ट क्रमाशी निर्वर्तन करण्याच्या पद्धतीस असे म्हणतात. (A) सहजप्रवृत्ती (B) प्रचोदना (C) जागरण (D) प्रलोभन
56. Defining the good life in terms of personal happiness is the general thrust of view of wellbeing. (A) Hedonic (B) Eudaimonic (C) Materialistic (D) Narscistic	56. वैयक्तिक सुखाच्या संदर्भात चांगल्या जीवनाची व्याख्या करणे हे खुशालीच्या दृष्टिकोनाची सर्वसाधारण भर आहे. (A) वेदनसुखात्मक (B) आत्मिक (C) भौतिक (D) आत्मप्रौढी (नार्सिसी)
57. When individuals engage in a full day of activities and maintain a level of productivity to age successful, this theory is known as (A) The disengagement theory (B) The activity theory (C) The acceptance theory (D) The continuity theory	57. जेव्हा व्यक्ती या पूर्णदिवस काही क्रियांमधे व्यस्त असतात आणि वयानुसार उत्पादनशिलतेची यशस्वीरित्या राखतात तेव्हा ह्या सिद्धांतास म्हणून ओळखले जाते. (A) अव्यापृत्तता सिद्धांत (B) क्रियाशील सिद्धांत (C) स्वीकारणीय सिद्धांत (D) निरंतरता सिद्धांत
58. The major purpose of indigenization is : (A) To replace western knowledge (B) To formulate Indian Psychology (C) To develop more culturally grounded and locally useful forms of knowledge (D) To develop administrative system	58. स्वदेशीकरणाचा मुख्य हेतू आहे : (A) पाश्चात्य ज्ञान पुनर्स्थापित करणे (B) भारतीय मानसशास्त्र सूत्रात मांडणे (C) ज्ञानाची विविध स्थानिक रूपे सांस्कृतिक दृश्या उपयुक्त ठरतील अशी विकसित करणे (D) प्रशासकीय व्यवस्था विकसित करणे

SEP - 13221/II—A

59. Who rejected the existence of the soul as a metaphysical substance ?

- (1) Buddhism
- (2) Hinduism
- (3) Sufism

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (1) and (2)
- (C) (2) only
- (D) (1) and (3)

60. If (beta) is a probability of type II error, then what is (1-beta) ?

- (A) Effect-size
- (B) Power
- (C) Type I error
- (D) Significance level

61. A major distinction between speed and power test is :

- (A) Power tests have more number of items compared to a speed test
- (B) Items in speed test have less difficulty level compared to power test
- (C) Items in power test have less difficulty level compared to speed test
- (D) Speed test has some items which will have higher difficulty level compared to power test

59. आत्म्याचे अस्तित्व मेटा-फिजिकल सबस्टन्स म्हणून कोणी त्यागले ?

- (1) बुद्धिझम
- (2) हिंदूझम
- (3) सुफीझम

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (1) आणि (2)
- (C) (2) फक्त
- (D) (1) आणि (3)

60. जर (बिटा) हे प्रकार II प्रमादाची संभाव्यता आहे तर (बिटा 1) काय दर्शविते ?

- (A) परिणाम आकार
- (B) शक्ती
- (C) प्रकार-I प्रमाद
- (D) लक्षणीयता पातळी

61. गती चाचण्या व सामर्थ्य चाचण्या ह्यातील मुख्य फरक हा होय :

- (A) सामर्थ्य चाचण्यांमध्ये गती चाचण्यांपेक्षा जास्त चाचणी प्रश्न असतात
- (B) गती चाचण्यांमध्ये चाचणी प्रश्न सामर्थ्य चाचण्यांतील प्रश्नांपेक्षा कमी क्लिष्ट असतात
- (C) सामर्थ्य चाचण्यांमध्ये प्रश्न गती चाचण्यांमधील प्रश्नांच्या तुलनेने सोपे असतात
- (D) गती चाचण्यांमध्ये असे काही चाचणी प्रश्न असतात ज्यांची क्लिष्टता सामर्थ्य चाचण्यांपेक्षा अधिक असते

SEP - 13221/II—A

62. The latest version of MMPI is based on which construction procedure ?
- (A) Criteria keyed procedure
(B) Factor analytical procedure
(C) Theory related procedure
(D) Projective technique procedure
63. Match the Column I with Column II by using the codes given below :

Column I
(Features)

- (P) Measure of knowledge in school subjects
(Q) Assessment of Ego strength
(R) Measure of unconscious conflict
(S) Measure of career inclination

Column II
(Tests)

- (1) Projective test
(2) Interest inventory
(3) Achievement test
(4) Personality test

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (3) (4) (1)
(B) (3) (4) (1) (2)
(C) (1) (2) (3) (4)
(D) (4) (1) (2) (3)

62. MMPI या चाचणीचे नवनिर्माण कोणत्या तंत्राच्या आधारे केले आहे ?
- (A) निकषकेंद्री पद्धत
(B) घटक विश्लेषण पद्धत
(C) सैद्धांतिक आधार पद्धत
(D) प्रक्षेपण तंत्र पद्धत
63. खालील संकेतांकाच्या आधाराने स्तंभ I आणि स्तंभ II यामधील जोड्या लावा :

स्तंभ I
(वैशिष्ट्ये)

- (P) शालेय विषयांमधील ज्ञानाचे मापन
(Q) अहं सामर्थ्य मापन
(R) अबोध संघर्षाचे मापन
(S) व्यवसाय कलांचे मापन

स्तंभ II
(चाचण्या)

- (1) प्रक्षेपण तंत्र
(2) अभिरुची चाचणी
(3) संपादन चाचणी
(4) व्यक्तिमत्त्व चाचणी

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (3) (4) (1)
(B) (3) (4) (1) (2)
(C) (1) (2) (3) (4)
(D) (4) (1) (2) (3)

SEP - 13221/II—A

64. When a line disappears at an angle behind a solid figure and reappears at the other side. This phenomenon is called as
 (A) Muller-Lyer Illusion
 (B) Poggendorf Illusion
 (C) Schiffman Illusion
 (D) Bend Illusion
65. Which of the following is *not* a neurotransmitter ?
 (A) Acetylcholine
 (B) Serotonin
 (C) Dopamine
 (D) Prolactin
66. memory is 'as a limited capacity temporary storage system that underpins complex human thought'.
 (A) Working
 (B) Short-term
 (C) Long-term
 (D) Iconic
67. One can study a living brain using :
 (1) Ablation and lesioning
 (2) FMRI
 (3) CT
 (4) Stereotaxic procedures
Codes :
 (A) (2) and (3) only
 (B) (2), (3) and (4) only
 (C) (1), (3) and (4) only
 (D) (1), (2) (3) and (4)
64. जेव्हा रेषा घन आकृतीच्या मागील कोनात नाहीशा होतात आणि त्या दुसऱ्या बाजूस पुन्हा दिसू लागतात. तेव्हा या घटनेस असे म्हणतात.
 (A) म्युलर-लायर भ्रम
 (B) पोगेन्ड्रोफ भ्रम
 (C) स्कीफमॅन भ्रम
 (D) वक्र भ्रम
65. खालीलपैकी कोणता चेतापारेषक **नाही** ?
 (A) एसेटिलकोलीन
 (B) सेरोटोनिन
 (C) डोपामीन
 (D) प्रोलेक्टिन
66. स्मृती ही मर्यादित क्षमता अस्थायी साठवण व्यवस्था जी गुंतागुंतीच्या मानवी विचारांना कारणीभूत ठरते.
 (A) कामचलाऊ
 (B) अल्पकालीन
 (C) दीर्घकालीन
 (D) प्रतिमा
67. जिवंत मेंदू अभ्यासण्यासाठी खालील पद्धतींचा एखादा उपयोग करू शकतो :
 (1) उच्छेदन व दुखापत (जखम)
 (2) एफ्. एम्. आर. आय.
 (3) सी. टी.
 (4) मस्तिष्क त्रिमिती पद्धती
संकेतांक :
 (A) (2) व (3) फक्त
 (B) (2), (3) व (4) फक्त
 (C) (1), (3) व (4) फक्त
 (D) (1), (2) (3) व (4)

SEP - 13221/II—A

68. Myelin sheaths are mostly made up of : (A) Protein (B) Lipids (C) Nutritive fluid (D) Bone	68. मायलिन आवरण बहुतेककरून याचे बनते : (A) प्रोटीन (B) लिपिड (C) पोषक द्रव (D) हाड
69. When a person changes his cultural identity, he/she is known as (A) Foreigner (B) Stranger (C) Migrated (D) Outsider	69. जेव्हा व्यक्ती आपली सांस्कृतिक ओळख/तदैकता बदलते, तेव्हा त्याला असे संबोधतात : (A) परदेशस्थ (B) अनोळखी (C) देशांतरीत (D) बाहेरचा/परका
70. Which among the following is <i>not</i> a form of social influence ? (A) Compliance (B) Conformity (C) Dominance (D) Obedience	70. खालीलपैकी कोणता सामाजिक प्रभावाचा प्रकार नाही ? (A) संमती/अनुमती (B) अनुसारिता (C) वर्चस्व (D) आज्ञाधारकता

SEP - 13221/II—A

71. Match List-I with List-II and give your answer using the codes given below :

List I
(Logical Rule)

- (P) Conjunctive rule
(Q) Disjunctive rule
(R) Conditional rule
(S) Biconditional rule

List II
(Logical Relation)

- (1) AND
(2) If and only if, THEN
(3) IF.....THEN
(4) OR

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (4) (3) (1)
(B) (2) (4) (1) (3)
(C) (1) (4) (3) (2)
(D) (3) (2) (1) (4)

72. One of the lacuna with both Psychoanalytic and humanistic theories is that they :

- (A) Lack insight into human personality
(B) Are too comprehensive
(C) Are difficult to test and have inadequate research support
(D) Assume that childhood is important in determining personality

71. यादी I आणि यादी II च्या जोड्या लावा. खाली दिलेल्या संकेतांकाचा उपयोग करून उत्तर द्या :

यादी I
(तार्किक नियम)

- (P) संधिकारी नियम
(Q) विभक्त करणारा नियम
(R) अटीचा नियम
(S) उभयत नियम

यादी II
(तार्किक संबंध)

- (1) आणि
(2) जर आणि फक्त जर, तेव्हा
(3) जर.....तेव्हा
(4) किंवा

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (4) (3) (1)
(B) (2) (4) (1) (3)
(C) (1) (4) (3) (2)
(D) (3) (2) (1) (4)

72. मनोवैज्ञानिक आणि मानवतावादी सिद्धांतांमध्ये एक महत्त्वाची कमरता ही आहे की त्यात :

- (A) मानवी व्यक्तिमत्त्वातील अंतरंगाच्या यथार्थ ज्ञानाचा अभाव
(B) खूप व्यापकता आहे
(C) मापन करणे कठीण आहे आणि संशोधनाचे अपुरे समर्थन आहे
(D) व्यक्तिमत्त्वाचे निर्धारण करताना बालपण महत्त्वाचे आहे असे गृहीत धरले जाते

SEP - 13221/II—A

73. Cognitive dissonance can be reduced with : (A) Consistence in thinking (B) Ignore conflict (C) Consistence in behaviour (D) Response based on experience	73. बोधनिक विसंवाद ह्या मार्गाने कमी करता येतो : (A) विचारातील सुसंगती (B) संघर्षाकडे दुर्लक्ष (C) वर्तनातील सुसंगती (D) अनुभवावर आधारित प्रतिक्रिया/अनुक्रिया
74. The explains the prosocial behaviour is motivated by the desire to reduce uncomfortable negative feelings of self. (A) Empathic joy hypothesis (B) Altruism hypothesis (C) Empathy-Altruism hypothesis (D) Negative state relief model	74. नकारात्मक अवस्था मुक्तता प्रारूप हे समाजाभिमुख वर्तन स्पष्ट करते की जे अआरामदायी नकारात्मक भावभावनांची इच्छा कमी करते : (A) तदनुभूतिक हर्ष अभ्युपगम (B) परहितवृत्ती अभ्युपगम (C) तदनुभूती-परहितवृत्ती अभ्युपगम (D) नकारात्मक अवस्था युक्तता प्रारूप
75. Sternberg distinguished among three kinds of components used in reasoning; they are : (A) Performance, metacomponents, knowledge acquisition components (B) Performance, metacomponents, knowledge derived components (C) Action, cognitive, behaviour components (D) Performance-intensive, metaphysical, knowledge acquisition components	75. युक्तिवादामध्ये स्टर्नबर्गने तीन प्रकाराच्या घटकांची ओळख करून दिली, ते म्हणजे : (A) निर्वर्तन, मेटाघटक, ज्ञान संपादित घटक (B) निर्वर्तन, मेटाघटक, ज्ञान साधित घटक (C) कृती, बोधात्मकता, वर्तन घटक (D) निर्वर्तन-तीव्रतर, तत्त्वज्ञानविषयक, ज्ञान संपादित घटक

SEP - 13221/II—A

76. Thinking or behaving in a way that is extreme opposite of unacceptable inner urges or impulses is known as : (A) Projection (B) Denial (C) Reaction formation (D) Regression 77. When development starts from head to foot along the length of the body. This direction of development is called (A) Proximodistal trend (B) Cephalocaudal trend (C) Maturation trend (D) Dynamic trend 78. When values, beliefs, norms and traditions are shared by a large group of persons, it is known as (A) Social Norms (B) Cultural Norms (C) Attitudes (D) Behaviour 79. When children no longer view rules as fixed but see them as flexible, socially agree-on principles that can be revised to suit the will of the majority. This principle is calledd (A) Heteronomous morality (B) Realistic morality (C) Autonomous morality (D) Moral Judgment	76. विचार अथवा वर्तन अशापद्धतीने करणे की जे अस्वीकाराहर्ष आंतरिक ईच्छा व आवेगाच्या आत्यंतिक विरोधी असेल त्यास असे म्हणतात : (A) प्रक्षेपण (B) नकार (C) प्रतिक्रिया घडण (D) प्रतिगमन 77. जेव्हा विकास हा डोक्यापासून ते पायांपर्यंत आणि शरीराच्या लांबी सह होतो तेव्हा विकासाच्या या दिशेला असे म्हणतात. (A) समीपता कल (B) शीर्ष-पुच्छ कल (C) परिपक्वता कल (D) गती कल 78. जेव्हा मूल्ये, श्रद्धा, निकष आणि परंपरा ह्या जेव्हा मोठ्या समूहातील, व्यक्तीनी विभागून घेतलेल्या असतात तेव्हा त्याला असे ओळखले जाते. (A) सामाजिक निकष (B) सांस्कृतिक निकष (C) अभिवृत्ती (D) वर्तन 79. जेव्हा मुलं नियम हे स्थिर न पाहता लवचीक म्हणून पाहतात, सामाजिक सलोख्याचे तत्त्व जे पूर्णरचित असते व जे बहुसंख्या लोकांच्या इच्छेनुरूप असते. या तत्त्वाला असे म्हणतात. (A) बहुजिनसी नैतिकता (B) वास्तविक नैतिकता (C) स्वायत्त नैतिकता (D) नैतिक निर्णय

SEP - 13221/II—A

80. Match Column I with Column II by using the meaning and concepts given below :

Column I
(Meaning)

- (P) Positive outcomes arising from traumatic experiences
(Q) Repeated relieving of traumatic event in memory intrusive thoughts, feelings and reduced responsiveness
(R) Measuring 24 strength of character
(S) A measure of positive and negative emotions

Column II
(Concepts)

- (1) VIA
(2) PTG
(3) PANAS
(4) PTSD

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (4) (1) (3)
(B) (2) (4) (3) (1)
(C) (1) (3) (4) (2)
(D) (4) (1) (2) (3)

81. Which Asana is helpful in maintaining Normal blood pressure ?

- (A) Shavasana
(B) Padmasana
(C) Sheershasana
(D) Shalabhasana

80. स्तंभ I आणि स्तंभ II यामधील अर्थ आणि संकल्पनांचा उपयोग करून जोड्या लावा :

स्तंभ I
(अर्थ)

- (P) आघातजन्य अनुभवातून सकारात्मक निष्पत्ती निर्माण होते
(Q) स्मृती, अनाहूत विचार आणि भाव यातील आघातजन्य घटनाप्रसंगाचे पुनरावर्तित अनुभव
(R) 24 चारित्र्य सामर्थ्याचे मापन
(S) सकारात्मक आणि नकारात्मक भावनांचे मापन

स्तंभ II
(संकल्पना)

- (1) व्ही. आय. ए.
(2) पी. टी. जी.
(3) पी. ए. एन. ए. एस.
(4) पी. टी. एस. डी.

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (4) (1) (3)
(B) (2) (4) (3) (1)
(C) (1) (3) (4) (2)
(D) (4) (1) (2) (3)

81. रक्त-दाब सामान्य स्थितीत राखण्यासाठी कोणते आसन उपयुक्त आहे ?

- (A) शवासन
(B) पद्मासन
(C) शीर्षासन
(D) शलभासन

SEP - 13221/II—A

82. What does the term “ontology” refer to ? (A) The nature of social entities (B) The study of cancer (C) The study of the onto tribe (D) The research into ontogeny	82. ‘सत् संबंधी शास्त्र’ ही संज्ञा कुठल्या संदर्भात वापरली जाते ? (A) सामाजिक घटकांच्या अस्तित्वाचे स्वरूप (B) कर्करोगाचा अभ्यास (C) जंगली टोळ्यांचा अभ्यास (D) मानवाच्या व्यक्तिगत विकासाचा इतिहास
83. Which of the following theorists would most agree with the belief that knowledge resides in the mind of the individual ? (A) a behaviourist (B) a radical constructivist (C) a situated constructivist (D) a socioculturist	83. खालीलपैकी कोणता सिद्धांत, व्यक्तीच्या मनात ज्ञान साठवलेले असते अशी धारणा मान्य करतो ? (A) वर्तनवादी (B) संपूर्ण कार्य प्रवर्तक (C) स्थानिय कार्य प्रवर्तक (D) सामाजिक सांस्कृतिक घटकाचे अभ्यासक
84. In one-way ANOVA repeated measures design in three treatment conditions 15 participants participated in the experiment. What would be the degrees of freedom for the residual term ? (A) 13 (B) 45 (C) 42 (D) 28	84. एका प्रयोगात एकदिशीय पुनर्मापन आखणी पद्धतीने पंधरा सहभागकांवर निरीक्षणे घेतली. तर रेझिड्यूअल स्थितीसाठी मुक्ती प्रमाणसंख्या किती असेल ? (A) 13 (B) 45 (C) 42 (D) 28

SEP - 13221/II—A

Q. No. 85 – 89 are based on the following paragraph. Read the following paragraph and answer the five questions that follow :

A researcher collected the data on logical reasoning and spatial reasoning from 200 students (equal number of boys and girls) of engineering college covering the specializations of civil and computer engineering by using a stratified sampling method. Information about students marks in the semester-end examination and information about the parents' annual income was also collected (both the variables were measured on a continuum).

85. What is the primary design of the study ?
- (A) Independent between groups' design
(B) Dependent groups design
(C) 2×2 factorial design
(D) Successive independent samples design
86. Which of the following could be treated as IV/s in the study if scores on logical reasoning are to be treated as outcome variable ?
- (I) Gender
(II) Engineering specialization
(III) Marks in semester-end examination
- (A) (I) only
(B) (II) only
(C) (I) and (II) only
(D) (II) and (III) only

प्रश्न क्रमांक 85 ते 89 खालील परिच्छेदावर आधारित आहे. खालील परिच्छेद वाचून पुढे दिलेल्या पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या :

संशोधकाने अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील स्थापत्य आणि संगणक या विषयाच्या 200 विद्यार्थ्यांचा (मुले आणि मुली समान) स्तरीकरण नमुना पद्धतीचा वापर करून तार्किक विचारक्षमता आणि अवकाशीय विचारक्षमता यावर प्रदत्त गोळा केला. या सोबतच संशोधकाने विद्यार्थ्यांच्या सत्रांत परीक्षेची गुण व पालकांच्या वार्षिक उत्पन्नाची माहिती गोळा केली.

(दोन्ही परिवर्तकाचे सातत्य क्रमावर मापन केले)

85. अभ्यासाचा प्राथमिक आराखडा कोणता आहे ?
- (A) स्वतंत्र समूह आराखडा
(B) परतंत्र समूह आराखडा
(C) 2×2 घटकीय आराखडा
(D) अनुवर्ती स्वतंत्र नमुना आराखडा
86. जर तार्किक विचारक्षमता हा परिणाम परिवर्तक म्हणून गणला जात असेल तर खालीलपैकी कोणता/कोणते परिवर्तक/परिवर्तके हे स्वतंत्र परिवर्तके म्हणून गणले जातील ?
- (I) लिंग
(II) अभियांत्रिकी विशेषीकरण
(III) सत्रांत परीक्षेतील गुण
- (A) (I) फक्त
(B) (II) फक्त
(C) (I) आणि (II) फक्त
(D) (II) आणि (III) फक्त

SEP - 13221/II—A

87. If a researcher was interested in predicting the marks in semester-end examination of civil engineering students only, then which of the following could be treated as predictor variables ?

- (I) Engineering specialization
- (II) Scores on logical reasoning
- (III) Scores on spatial reasoning
- (IV) Parents' annual income

Codes :

- (A) (I) and (II) only
- (B) (I) and (III) only
- (C) (II) and (III) only
- (D) (II), (III) and (IV) only

88. How many interactions effects could be studied in this case ?

- (A) None
- (B) One
- (C) Two
- (D) Three

89. If researcher has followed equal-size stratified sampling procedure, then how many females from the computer specialization are included in the study ?

- (A) 100
- (B) 200
- (C) 150
- (D) 50

87. जर संशोधकाला स्थापत्य अभियांत्रिकी शाखेतील सत्रांत परीक्षेतील गुणांचे पूर्वानुमान करायचे असेल तर खालीलपैकी कोणते परिवर्तक/परिवर्तके हे पूर्वकथन परिवर्तक/परिवर्तके म्हणून गणले जाईल ?

- (I) अभियांत्रिकी विशेषीकरण
- (II) तार्किक विचारक्षमतेचे गुण
- (III) अवकाशीय विचारक्षमतेचे गुण
- (IV) पालकाचे वार्षिक उत्पन्न

संकेतांक :

- (A) (I) आणि (II) फक्त
- (B) (I) आणि (III) फक्त
- (C) (II) आणि (III) फक्त
- (D) (II), (III) आणि (IV) फक्त

88. या उदाहरणात किती आंतरक्रिया परिणामांचा अभ्यास केला जाईल ?

- (A) एकही नाही
- (B) एक
- (C) दोन
- (D) तीन

89. जर संशोधकाने समान-आकार स्तरीकरण नमुना पद्धतीचा अवलंब केला, तर संगणक शाखेतील किती महिलांचा समावेश या अभ्यासात केला जाईल ?

- (A) 100
- (B) 200
- (C) 150
- (D) 50

SEP - 13221/II—A

90. Cross validation of the test implies that : (A) Item analysis is performed on the same sample twice (B) Test validity is studied on a different sample (C) Items with similar difficulty level are deleted from the test (D) Different indices of item discrimination are compared with each other 91. The switchboard of information in the human brain, connecting cortex and subcortical areas is : (A) Pons (B) Hippocampus (C) Basal ganglia (D) Thalamus 92. Norman and Shallice SAS theory stands for : (A) Superficial Attention State (B) Supervisory Attentional System (C) Scheduling Action Schemata (D) Schemata Action System 93. In Sander's Model of Energetic Mechanism, which three sequential different energetical mechanism he proposed : (A) Arousal-Activation-Effort (B) Effort-Activation-Arousal (C) Activation-Arousal-Effort (D) Arousal-Effort-Activation	90. चाचणीचे तिर्यक वैधतीकरण हे सुचविते : (A) एकाच समूहाच्या प्रदत्तावर विधान विश्लेषण दोनदा केले जाते (B) चाचणीची वैधता दुसऱ्या समूहावर अभ्यासली जाते (C) समान काठिण्य मूल्य असणारी विधाने चाचणीतून वगळतात (D) विधान भेदनियकतेच विविध निर्देशांकांची तुलना केली जाते 91. मानवी मेंदूतील चयापचय संस्था, जी मस्तिष्क व प्रमस्तिष्काना जोडते, ती ही होय : (A) सेत् (B) अश्वमीन (C) तल गंडिका (D) चेताक्षेपक 92. नॉर्मन-शॅलीस् ह्यांची एस्. ए. एस्. उपपत्ती म्हणजे : (A) सुपरफिशियल अटेंशन स्टेट (B) सुपरवायझरी अटेंशनल सिस्टिम (C) शेड्यूलिंग अॅक्शन स्कीमाटा (D) स्कीमाटा ऍक्शन सिस्टिम 93. सॅन्डरच्या उत्साही यंत्र प्रारूपानुसार त्यांनी कोणते विविध तीन क्रमिक उत्साही यंत्रप्रारूप सुचविले आहेत ? (A) जागरूकता-चालना-प्रयत्न (B) प्रयत्न-चालना-जागरूकता (C) चालना-जागरूकता-प्रयत्न (D) जागरूकता-प्रयत्न-चालना

SEP - 13221/II—A

94. Collectivistically oriented groups show :

- (A) Higher preference to abide by norms and social traditions
- (B) Prefer formal modes of dispute regulation
- (C) More emphasis on individual rights and freedom
- (D) Presumed individualistic orientation

95. Match Column I with Column II by using the codes given below :

Column I**(Attitude Scale)**

- (P) Equal Appearing Interval Scale
- (Q) Social Distance Scale
- (R) Scalogram Analysis
- (S) Semantic Differential Scale

Column II**(Author)**

- (1) Osgood et. al
- (2) Thurstone
- (3) Bogardus
- (4) Guttman

Codes :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(3)	(4)	(2) (1)
(B)	(4)	(2)	(3) (1)
(C)	(2)	(3)	(4) (1)
(D)	(3)	(1)	(4) (2)

94. सामूहिक वृत्तीचे गट हे वर्तन दर्शवतात :

- (A) सामाजिक पूर्वापार पद्धतीप्रमाणे वागण्याची वृत्ती
- (B) भांडणे सोडवण्याच्या औपचारिक मार्गाची पसंती
- (C) व्यक्तिस्वातंत्र्यावर व हक्कांवर भर
- (D) व्यक्तिकेंद्रित वृत्ती गृहीत धरणे

95. खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या आधारे स्तंभ I आणि स्तंभ II यामधील जोड्या लावा :

स्तंभ I**(अभिवृत्ती)**

- (P) ईक्वल अपिअरिंग इंटरव्हल श्रेणी
- (Q) सोशल डिस्टंस स्केल
- (R) स्कॅलोग्रॅम विश्लेषण
- (S) सेमॅंटिक डिफरेंशियल श्रेणी

स्तंभ II**(लेखक)**

- (1) ऑसगुड व इतर
- (2) थर्स्टन
- (3) बोगार्डस्
- (4) गुट्टमॅन

संकेतांक :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(3)	(4)	(2) (1)
(B)	(4)	(2)	(3) (1)
(C)	(2)	(3)	(4) (1)
(D)	(3)	(1)	(4) (2)

SEP - 13221/II—A

96. Which of the following is <i>not</i> an element of social identity theory ? (A) Social categorization (B) Social dissonance (C) Social identification (D) Social comparison	96. खालीलपैकी कोणता सामाजिक तदैकता सिद्धांताचा भाग नाही ? (A) सामाजिक वर्गीकरण (B) सामाजिक विसंवाद (C) सामाजिक तादात्मीकरण (D) सामाजिक तुलना
97. When infant has a need to form a close association with one significant person, this phenomenon is called as (A) Monotrophy (B) Attachment (C) Strange situation (D) Multiple attachment	97. जेव्हा अर्भकाला एखाद्या महत्त्वाचा व्यक्तीशी जवळचे साहचर्य निर्माण करण्याची गरज असते, तेव्हा या प्रत्ययास असे संबोधतात. (A) मोनोट्रॉफी (B) संलग्नता (C) विचित्र परिस्थिती (D) बहुविध संलग्नता
98. In Social Psychological terms, Discrimination refers to (A) Attitude (B) Prejudice (C) Group pressure (D) Disadvantage	98. सामाजिक मानसशास्त्राच्या संज्ञेमध्ये, भेदभाव याचा उल्लेख करते. (A) अभिवृत्ती (B) पूर्वग्रह (C) समूह दबाव (D) गैरसोय

SEP - 13221/II—A

99. Match the following types of children List I with Temperamental Characteristics List II :

List I**(Types of Children)**

- (P) The easy child
(Q) The difficult child
(R) The slow-to-warm-up child
(S) The adaptive child

List II**(Temperamental Characteristics)**

- (1) Inactive, slow reactions to environment, negative mood
(2) Establish regular routine, cheerful, easily adapt new experience
(3) Irregular daily routine, slow to new experience, react negatively and intensively
(4) Adapt with environment, sleeping or eating in a new place

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (3) (1) (4)
(B) (1) (4) (3) (2)
(C) (3) (1) (2) (4)
(D) (4) (2) (1) (3)

100. Sexual attack is

- (A) Social Violence
(B) Domestic Violence
(C) Criminal Violence
(D) Communal Violence

99. यादी I (मुलांचे प्रकार) व यादी II (स्वभाववैशिष्ट्ये) जुळवून खाली दिलेल्या संकेतांकातील उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा :

यादी I**(मुलांचे प्रकार)**

- (P) सहज बालक
(Q) कठीण बालक
(R) संथ ते उत्साही बालक
(S) प्रतियोजीत बालक

यादी II**(स्वभाववैशिष्ट्ये)**

- (1) निष्क्रिय, पर्यावरणाशी अल्प प्रतिक्रिया, नकारात्मक भाव
(2) प्रस्थापित नियमित नित्यपाठ पाळतात, आनंदी, व नवीन अनुभव सहज स्वीकारतात
(3) अनियमित दैनंदिन नित्यपाठ, नवीन अनुभव संथपणे घेतात, नकारात्मक आणि व्यापक प्रतिक्रिया देतात
(4) वातावरणाशी जुळवून घेतात, नवीन जागी सहजपणे जेवतात व झोपी जातात

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (3) (1) (4)
(B) (1) (4) (3) (2)
(C) (3) (1) (2) (4)
(D) (4) (2) (1) (3)

100. लैंगिक हल्ला म्हणजे

- (A) सामाजिक हिंसा
(B) घरगुती हिंसा
(C) गुन्हेगारी हिंसा
(D) सामुदायिक हिंसा

SEP - 13221/II—A

ROUGH WORK

prepp
Your Personal Exam Guide